

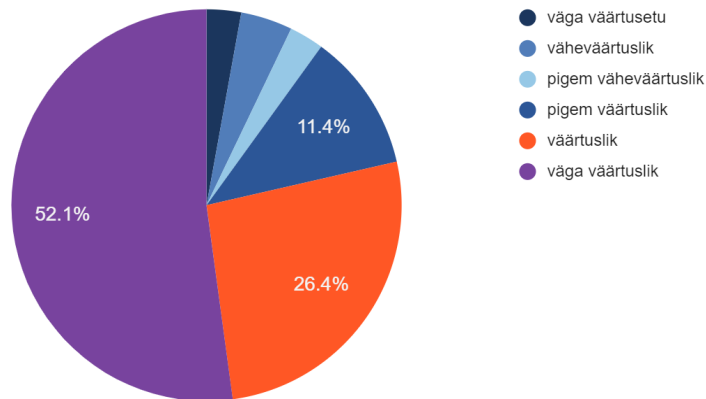
Kokkuvõte vabatahtlike programmi tagasisideküsitlusest (jaanuar 2022)

Tagasisideküsitluses uuriti vabatahtlike programmi toimimist perioodil juuli 2021–detsember 2021. Küsitlus viidi läbi vahemikus 27. detsember 2021 kuni 5. Jaanuar 2021 ning sellele vastasid 140 osalejat: 67 üliõpilast, 40 kooli ja 33 lasteaeda. Vastati sõltumata sellest, kas programmis sel perioodil aktiivne koostöö toimus või jäi vaid programmiga liitumise tasemele. Küsitlus viidi läbi TÜ ja TLÜ koostöös.

Vabatahtlike programmi võib seni pidada üsna edukaks nagu näha ka allolevatelt diagrammidelt. Joonis 1 illustreerib vastanute arvamust programmis saadud kogemuse väärtuse osas - veidi alla 90% vastanutest andsid kogemusele positiivse hinnangu. Sarnaselt uuriti küsitluses, kas programmis osaleja soovitaks kogemust teistele üliõpilastele ja/või asutustele. Joonis 2 näitab, et 97% vastanutest teeks seda suuremal või vähemal määral, tunnustades nii programmi korraldust kui ka lahendatava probleemi relevantsust. Muuhulgas tuleb silmas pidada, et küsitlusele vastasid nii aktiivses koostöös olnud haridusasutused ja üliõpilased, kui ka need asutused ja üliõpilased, kes sellel perioodil jäid vaid programmiga liitumise tasemele ning tegelikku abistamist ja abi saamist ei realiseerunud.

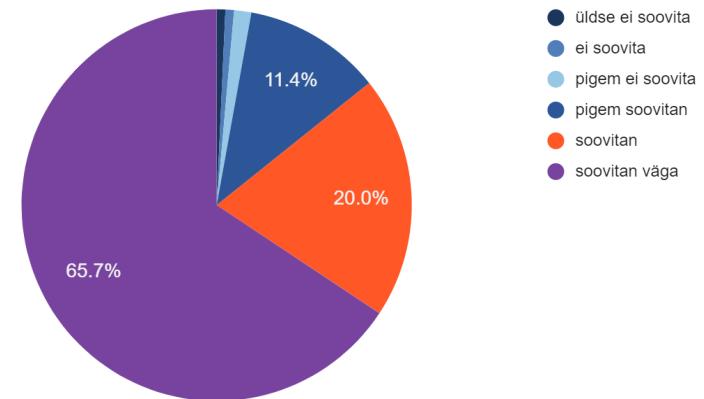
Programmis saadud kogemuse väärtus

Joonis 1

Kas soovitad programmi teistele üliõpilastele ja asutustele?

Joonis 2

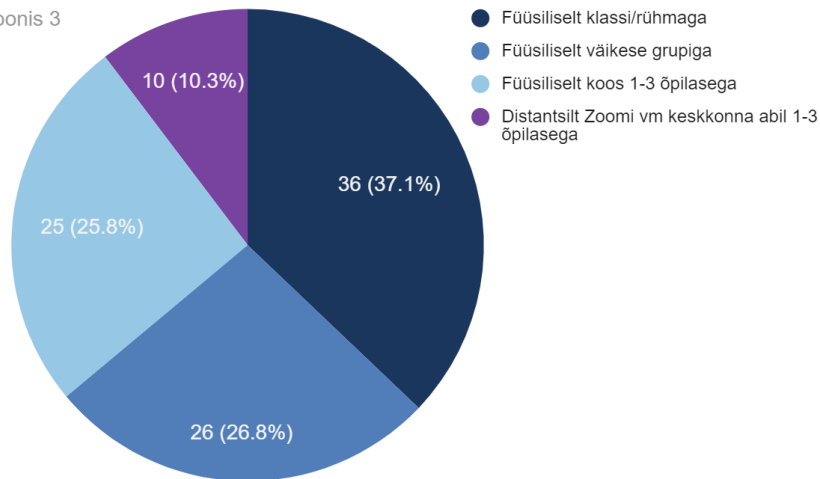

Üliõpilaste tagasiside

Vastanud üliõpilastest 52 märkisid, et osalevad programmis seondult Tartu Ülikooliga ja 15 Tallinna Ülikooliga. Üliõpilastest 55 olid saavutanud haridusasutusega koostöö kokkuleppe ja 12 ei olnud seda saavutanud. Vastanud üliõpilastest 30 käisid abiks koolis, 19 lasteaias ja 6 mõlemas haridusasutuses.

Õppetöö või abistamise vormid

Joonis 3

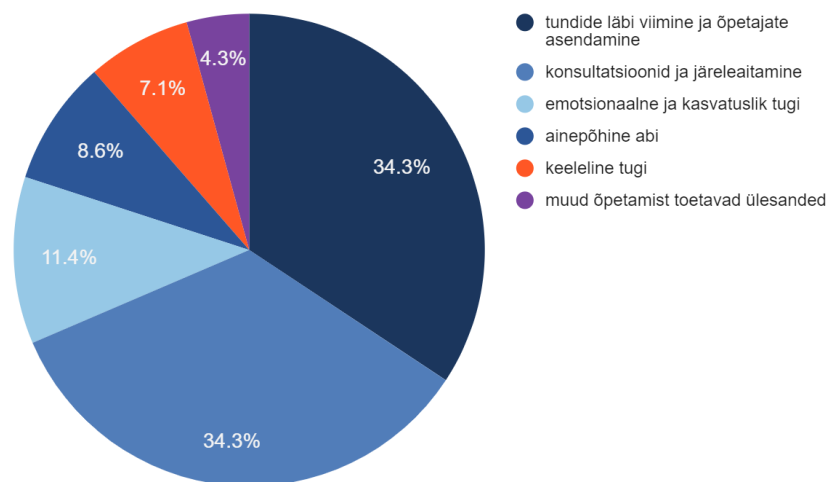

Haridusasutusega kokkuleppe saavutanud üliõpilased märkisid küsitluses enda kogemuse vormi (vt Joonis 3). Suurem osa sel perioodil antud abi toimus füüsiliselt. Antud vastajad distantsilt terve klassi või väikeste rühmadega ei tegelenudki.

Vastanute ja vastuste arv ei kattu, kuna mõni vabatahtlik abistas erinevaid abisaajaid või sama asutust, kuid erinevates kokkupuutumise variantides.

Vajatud abi tüüp

Joonis 4

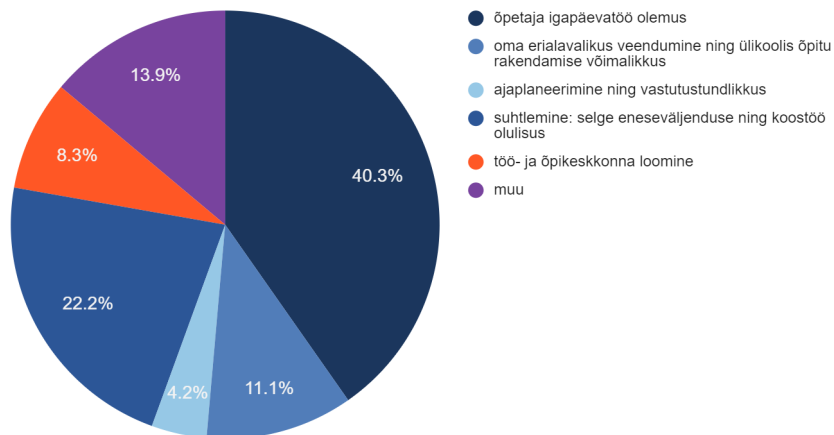

Küsimustikus uuriti, millist abi koolid ja lasteaiad üliõpilaste hinnangul vajasisid (vt [Joonis 4](#)). Ülekaalukalt kõige vajalikumaks abi tüübiks oli tundide läbi viimine tervele klassile või rühmale ning individuaalsed konsultatsioonid.

Kategooria *muud õpetamist toetavad ülesanded* alla kuulusid näiteks kooliürituste korraldamine, tööde parandamine, tundide ja tunnitööde ettevalmistamine ja teised õppimist ja õpetamist toetavad ülesanded.

Vabatahtliku tööst peamiselt õpitu

Joonis 5

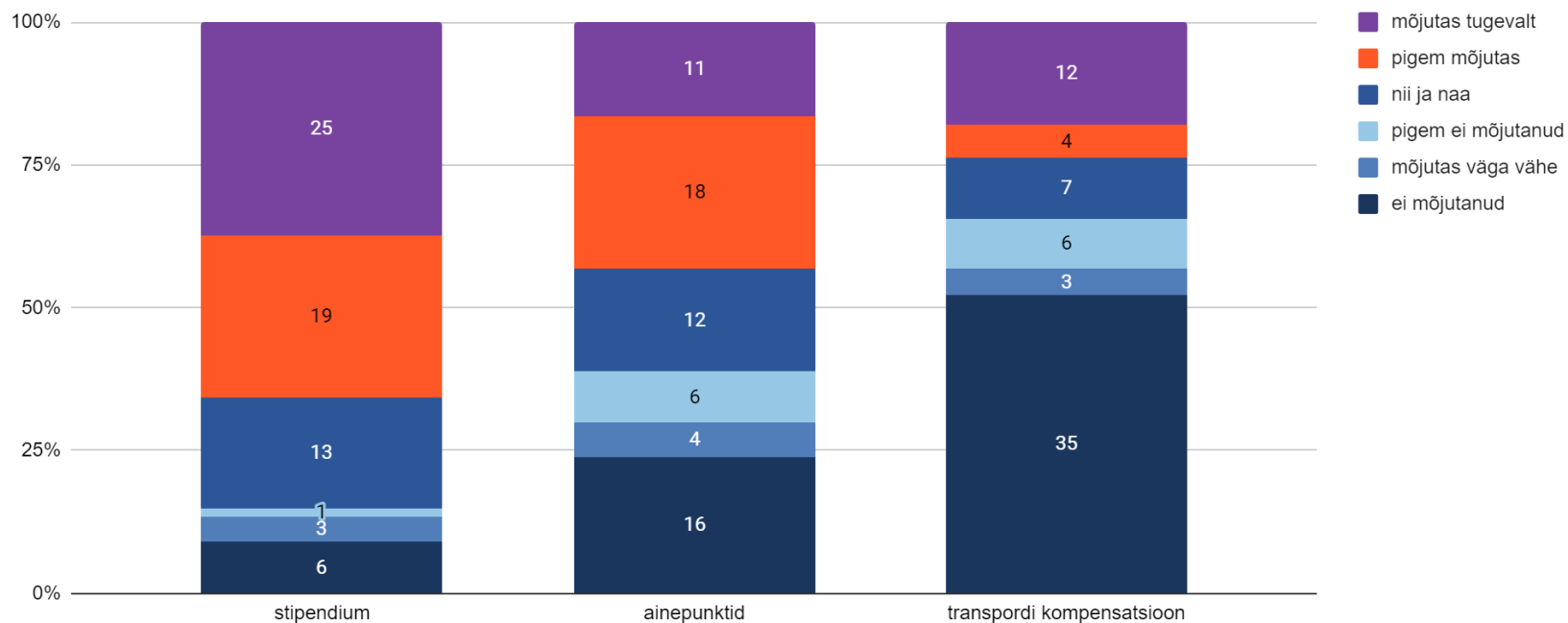

Kui vabatahtlikelt uuriti, mida nad programmist peamiselt õppisid (vt [Joonis 5](#)), märkisid paljud üliõpilased, et lisaks õpetaja igapäevatöö olemuse paremale mõistmisele õppisid nad väärtustama selget suhtlemist nii kolleegide kui ka õpilastega. Sealhulgas toodi korduvalt välja ka kohandumisvõime olulisust, et vajadusel õppetööle individuaalselt läheneda. Üliõpilased omandasid oskusi, kuidas luua motiveeritud ja turvaline õpikeskkond.

Kategooria *muu* all jäi silma peamiselt uute meetodite õppimine, õpilaste individuaalsuse tähelepanemise ja arvestamise õppimine, õppetöö seostamine päriseluliste kogemustega ning uudsed kogemused veebitundide läbiviimisel.

Kui palju mõjutasid programmiga liitumist järgmised asjaolud?

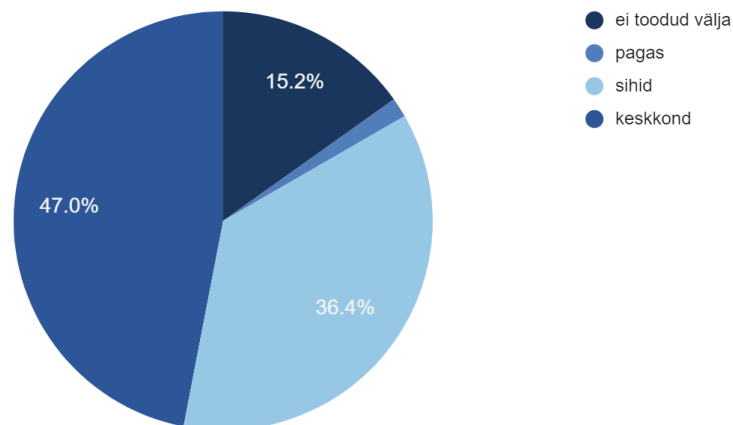
Joonis 6

Vabatahtlikelt uuriti, kui palju mõjutasid kompenseerivad tegurid (võimalus saada stipendiumit, võimalus saada vabaaine punkte ning võimalus saada transpordi kompensatsiooni) programmiga liitumist. Joonis 6 näitab, et kogemuse saamise kõrval oli suurimaks motivaatoriks stipendium, mille puhul 66% vastajatest nentisid, et see mõjutas neid tugevalt või pigem mõjutas nende otsust. Kõige vähem mõjutas üliõpilasi programmiga liitumisel transpordi kompensatsiooni saamise võimalus - tõenäoliselt peamiselt seetõttu, et vabatahtlikuna osaleti üldjuhul võimalikult lähedal oma elukohale.

Takistavad tegurid vabatahtlikuna töötamisel

Joonis 7

Analüüsides vabatahtlike kirjeldatud takistavaid tegureid (vt Joonis 7) esitati vabavastuseline küsimus, mille vastused kodeeriti tuginevalt tegevusvõimekuse mudelile kolme kategooriasse: pagas, sihid ja keskkond (vt Leijen, Pedaste ja Lepp, 2020).

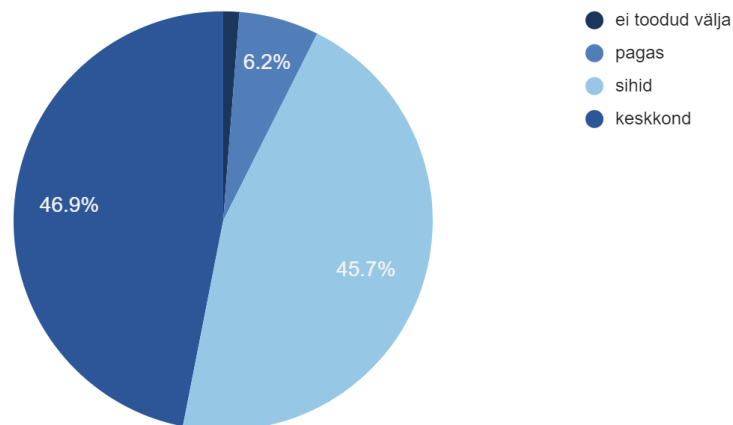
Pagasiga seondult osutusid üliõpilaste arvates takistuseks asutustepoolne hirm abi küsida ning ka omapoolne teadmatus, mis neid vabatahtlikuna ees ootab ning kuidas sellega hakkama saadakse.

Ka üliõpilaste pikaajalised sihid võisid takistuseks osutada - suur osa vastanutest tõi välja, et ülikooli kohustuste ja/või põhitöö kõrvalt vabatahtlikuna tegutseda on keeruline. Lisaks toodi takistusena välja ka perekondlikud kohustused.

Vabatahtlikuna töötamisel osutus kõige sagedasemaks takistuseks keskkond. Nimetati peaausjalikult struktuurilisi ja materiaalseid probleeme: aja leidmine ja sobitamine, abi vajava asutuse asukoht ja sellest tulenevad transpordiga seonduvad probleemid, kommunikatsiooniprobleemid haridusasutusega. Takistuseks osutus ka programmi ülesehitusest lähtuvalt fikseeritud tundide ja stabiilse sissetuleku ning järjepidevuse puudumine.

Soodustavad tegurid vabatahtlikuna töötamisel

Joonis 8

Analüüsid vabatahtlike kirjeldatud soodustavaid tegureid (vt Joonis 8) esitati vabavastuseline küsimus, mille vastused kodeeriti samuti tuginevalt tegevusvõimekuse mudelile kolme eelmainitud kategooriasse (vt Leijen, Pedaste ja Lepp, 2020).

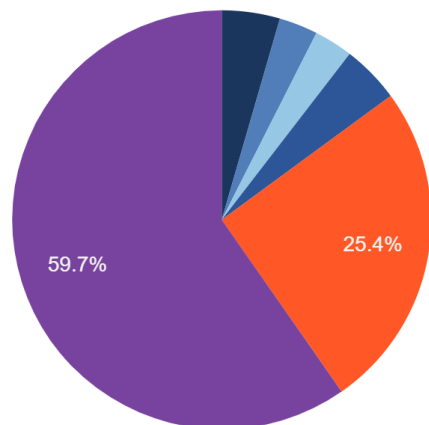
Väikseim mõju oli soodustavate tegurite osas pagasil: peamiselt nimetati juba varasemat kogemust sarnasel positsioonil ning seda, et vabatahtliku tööd nähti kui võimalust rakendada varasemalt omandatud erialaseid teadmisi.

Oluliselt rohkem soodustavaid tegureid kategoriseeriti sihtide alla. Peamiselt toodi välja kogemuse saamine ning professionaalne areng. Lisaks mainiti erialase võrgustiku loomist, mis kattub üliõpilaste professionaalsete sihtidega. Muuhulgas toodi välja ka missioonitunne kriisi lahendamise osas.

Sarnases mahus toodi välja ka keskkonda iseloomustavaid tegureid, mis soodustasid vabatahtlikuna tegutsemist. Materiaalsetest aspektist toetasid vabatahtlikku tugevalt stipendium, aga ka transpordi kompensatsiooni võimalus. Struktuurilistest aspektidest leiti, et toetav on see, et vabatahtlikule ei lange kogu vastutus õpetamisel ning ei eeldata, et abi pakub juba välja õppinud inimene. Samuti nimetati küllaltki paindlikku graafikut. Kultuurilistest aspektidest toodi soodustavatena välja toetav kollektiiv ja ülikoolipoolne tugi. Vabatahtlikuna abistamist toetasid nii vabatahtlike motiveeritus ja soov panustada kui ka õpetajate ja õpilaste valmidus abi vastu võtta.

Programmis saadud kogemuse väärtus

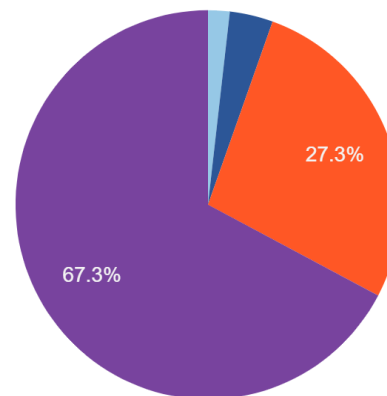
Joonis 9.1

- väga väärtusetu
- väheväärtuslik
- pigem väheväärtuslik
- pigem väärtuslik
- väärtuslik
- väga väärtuslik

Programmis saadud kogemuse väärtus (v.a üliõpilased, kellel kokkulepe saavutamata jäi)

Joonis 9.2

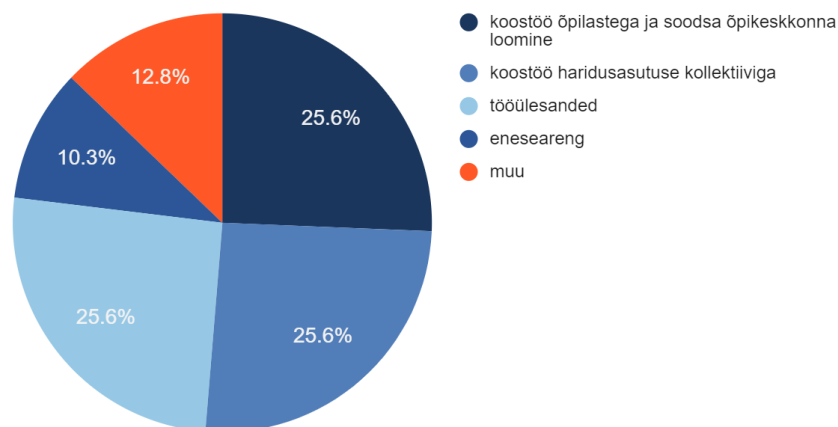
- pigem väheväärtuslik
- pigem väärtuslik
- väärtuslik
- väga väärtuslik

Joonised 9.1 ja 9.2 kujutavad üliõpilaste hinnanguid programmis osalemise kohta. Joonis 9.1 näitab kõigi 67 vastanud üliõpilase suhtumist programmi ning joonis 9.2 näitab vaid nende üliõpilaste suhtumist, kellel ka reaalne koostöö koolide või lasteaedadega toimus. Mõlema diagrammi puhul joonistub selgelt välja, et programmi peetakse suures osas väärtuslikuks või väga väärtuslikuks. Väga väärtusetu, väheväärtusliku või pigem väheväärtusliku hinnangu andis kokku seitse üliõpilast, sh vaid üks üliõpilane, kellel õnnestus kokkulepe haridusasutusega saavutada.

Tartu Ülikooli vabaaines *SVHI.00.029 Õppijate ja õpetajate toetamise praktika* osalenud üliõpilastelt küsiti nende kogemuse kohta lisaks veel kolm küsimust. Selles jaos oli vastajaid 21, kuid edukalt läbis sel perioodil aine 9 üliõpilast.

Õnnestumised praktikal

Joonis 10

Joonis 10 kujutab TÜ vabaainel osalenud üliõpilaste arvamust sellest, mis neil praktikal õnnestus.

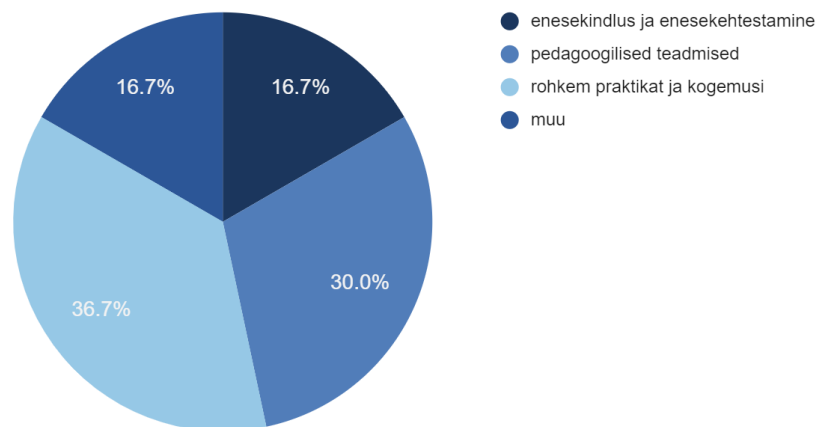
Kolm kategooriat kerkisid võrdselt esile: koostöö õpilastega/lastega ning klassiruumis/rühmas soodsa ja turvalise õpikeskkonna loomine; koostöö õpetajate ja haridusasutuse juhtkonnaga; õnnestusid ka vabatahtlike tööülesanded, sealhulgas tundide ja konsultatsioonide edukas läbiviimine.

Ühtlasi peeti õnnestunuks ka professionaalset arengut, koguti enesekindlust ja julgust. Lisaks saadi kinnitust valitud eriala sobivuse suhtes.

Kategooria *muu* all toodi välja õpetaja igapäevatöö paremini tundma õppimise võimalus ning erialane praktika.

Arendamist vajavad aspektid

Joonis 11

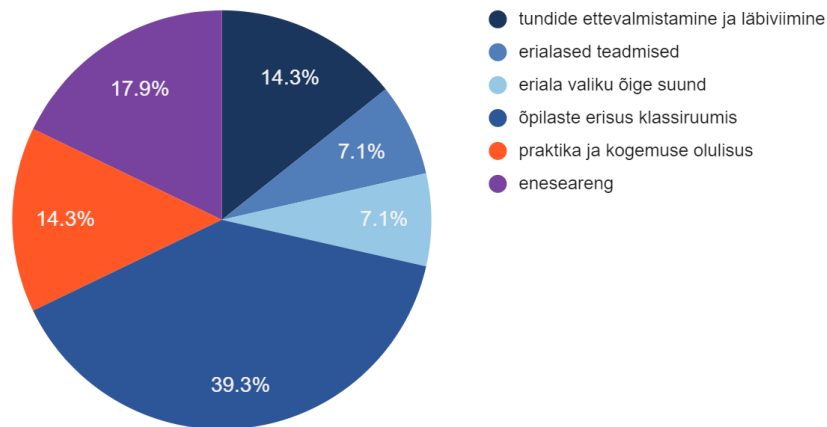
Kui vabaaines osalenud üliõpilastelt uuriti, mis veel arendamist vajab ning milliste tegevuste kaudu saavad nad ise oma professionaalset arengut välja toodud valdkondades toetada (vt Joonis 11), arvas 30% vastanutest, et arendamist vajavad nende teadmised pedagoogikast, metoodikast ning teooriast. Kõige rohkem töid vastajad välja vajaduse saada veel rohkem praktikat ning kogemusi, mille kaudu end arendada ning ootamatustega hakkama saada.

Märkimisväärselt tihti tunnistati ka enesekindluse kasvatamise vajadust ja oskust ennast ka klassi ees kehtestada, säilitades kõigi jaoks mugav õpikeskkond. Kõik eelmainitud arendamist vajavad valdkonnad on küllaltki ootuspärased, sest üldjuhul on vabatahtlike puhul tegemist õpetajakoolituse üliõpilastega, kes veel igapäevaselt klassi ees pole.

Kategooria *muu* all toodi välja keeleoskuse arendamine, põhjalikum eeltöö, loomingulisuse arendamine ning suurest töökoormusest hoolimata enese heaolu tagamine.

Erialaga seoses õpitu

Joonis 12

Praktika käigus tehti vabaaine raames oma erialaga seoses küllaltki erinevaid tähelepanekuid (vt Joonis 12). Vastuseid üldistades tekkisid siiski üsna eriala-ülelised kategooriad: vabatahtlikud õppisid tundide ettevalmistamist ning läbiviimist just oma erialast lähtuvalt saades nii juurde erialaseid teadmisi ning veendudes oma valitud eriala sobivuses. Pea 40% üliõpilastest tõid välja, et märkasid vajadust abistamise käigus õpilastele läheneda individuaalselt ning arvestada nende eripäradega. Rõhutati ka praktika ja saadava kogemuse olulisust oma eriala omandamisel ning veidi alla 18% vastanutest tõid välja professionaalse arengu aspekti - sealhulgas kannatlikkuse õppimise ning lastele eeskujuks olemise vajaduse.

Lisaks eelnevale paluti vastajatel välja tuua huvitavaid kogemusi või seiku vabatahtliku tööst. Järgnevalt on toodud kõik vastused:

- Õpilased olid nõrдинud kui kuulsid, et ma olen pärit Tartust nii, et nad juba planeerisid minule väljasõitu Tallinnasse, et mulle nende linna, jõuluturgu ja Estonia rahvusooperit tutvustada
- Ühel korral pidin kolmanda klassi tundi asendama ja tõin seal jagamise kohta näite: "Mul on 16 kommi, koos minuga on klassis 8 last. Mitu kommi saab iga laps, kui kommid peab jagama võrdselt?" Seejärel üks õpilane ütles: "Õpetaja, te pole ju laps," ja teine õpilane vastas talle: "Kui õpetaja vanemad oleks siin, siis ta oleks ju nende laps."
- Ma sain ise tundi läbi viia, kus arutlesime talve teemat ning joonistasime kaarte.
- Lasteaias oli huvitav seik. Lapsed soovisid kulli mängida ja üks poiss ütles mulle: "Ole sina koletis ja aja meid taga". Vastasin: "Ma ei taha koletis olla. Tahaksin hoopis printsess olla". Seejärel ütles see poiss: "Olgu, ole siis printsess kelle nimi on koletis".
- Ühe kooli rühmaga kaunistamise nende terve klassi, kleepides seinale vatist lumehelbeid.
- Huvitavaid seiku oli töös lastega rohkelt, kuid isiklikult pean suurimaks saavutuseks Rajaleidjale omapoolse nägemuse koostamist erivajadusega lapse osas, mille tulemusena ka lapse vanemad hakkasid lõpuks märkama lisatoe vajadust ning selleks vajalikke samme astuma.

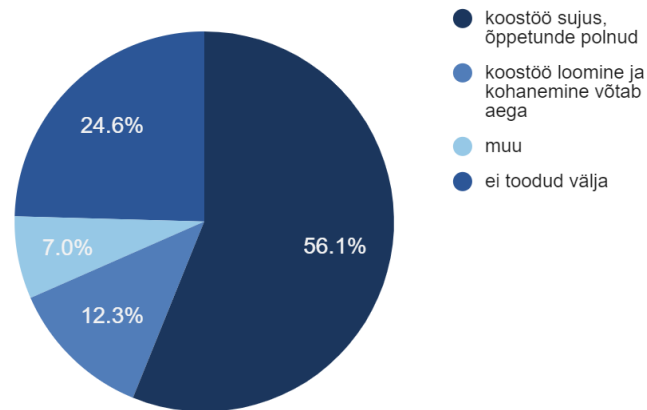
- Viimasel päeval lasteaias tulid lapsed ja tegid suure kallipalli, nii et mina olin keskel ja osad lapsed rühmast minu ümber kallistamas.
- Pakuti võimalust jäädagi nende lasteaeda tööle.
- Esimesel päeval asendasin inimeseõpetuse õpetajat ja andsin põhikoolile tunde. See oli üllatus ja tubaka teemat käsitledes sain ise ka uusi teadmisi.
- Õppisin praktika käigus, et pean lastega suheldes kasutama konkreetsemat sõnastust, ilma kõnekäändudeta. Näiteks ütlesin õpilastele suupiste pausi ajal, et nad peale söömist õunasüdametega tegeleks, et meist jääks järele ilus ja korras piknikupaik. Seda tõlgendasid kolm 11-12 aastast last niimoodi, et sättisid õunasüdamed pingile "ilusti korda" pikka ritta. Tegelikult olin ju mõelnud, et nad enda prügi prügikasti paneks. Aga lisaks mõtlemisele oleksin pidanud selle niimoodi ka välja ütlema.
- Üks õpilastest küsis mu telefoninumbrit, et mulle hiljem helistada. Üks õpilane kinkis mulle A4 suuruses jõulukaardi.
- Minu kui üliõpilase jaoks oli kõik huvitav ja kogemusterikas.
- Olin enamasti 2-4 aastastega ja seal oli mitmeid erinevaid "kujusid". Nt kommenteeris kasvataja ühe lapse pluusi öeldes, et ka tema tahaks sellist endale. Seepeale vastas laps konkreetselt: "Siis tuleb sul see osta".
- Lapsed olid pahandust teinud ning kasvataja läks nendega rääkima, mille peale laps tõsiselt vastas, et: "Sa ei meeldi mulle enam."
- Üks pisike 2-aastane tüdruk oli nõus ainult siis magama jääma, kui kasvataja talle ise teki peale pani, seejärel vaatas tüdruk alati armsalt otsa ja ütles "emme".
- 5-7 aastaste rühmas oli too päev kaks rühma kokku pandud ja kisa üpris suur. Üks laps tuli kasvataja käest paluma, et too vaikuseminuti kehtestaks. Vaikuseminut oli nendel rühmas tehtud väike reegel, et kui lärm liiga suureks läheb, siis saavad nad iga kell hetkeks vaikselt maha istuda.

Koolide ja lasteaedade tagasiside

Tagaside küsitlusele vastanud 73 asutusest 40 esindasid koole ning 33 lasteaedu. Nendest asutustest 50 jõudsid reaalse koostööni, sealhulgas 31 kooli ning 19 lasteaeda.

Õppetunnid asutustele üliõpilastega suhtlemisel

Joonis 13

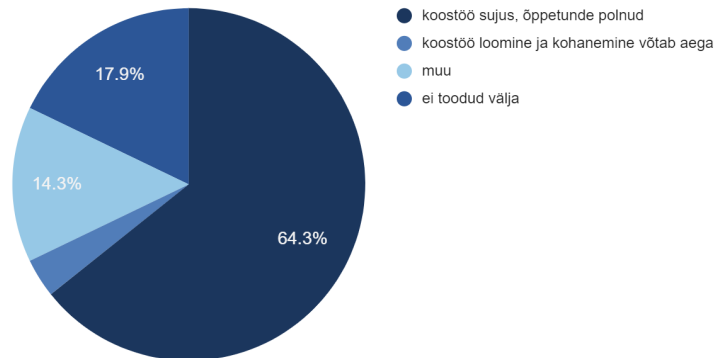
Uurides saadud õppetunde üliõpilastega suhtlemisel (vt [Joonis 13](#)), märkisid üle 56% koolide ja lasteaedade esindajatest, et õppetunnid puudusid, sest koostöö üliõpilastega oli meeldiv ning sujus hästi - toodi välja ka soov programmiga samamoodi jätkata. Veerand vastanutest märkis samuti õppetundide puudumist, sealhulgas ka reaalse kokkupuute puudumise tõttu (küsimustikku täideti sõltumata sellest, kas aktiivne koostöö toimus või jäi sel perioodil vaid programmiga liitumise tasemele).

Üle 12% vastajatest tõid välja, et koostöö loomine ning olukorraga kohanemine võtab aega nii üliõpilasel kui ka õppeasutusel.

Kategooria *muu* alla märgiti näiteks seda, et asutuse esindajana pole kahjuks sageli aega uurida, kuidas õpilastel ja vabatahtlikel koostöö sujub. Veel märgiti selge sõnumi vajalikkust ning oma soovide ja võimaluste selget kommunikeerimist vabatahtlikele asutuse poolt.

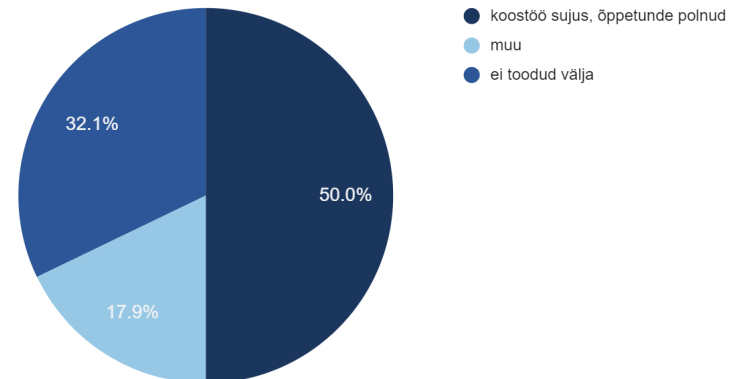
Õppetunnid koolidele üliõpilastega suhtlemisel

Joonis 13.1

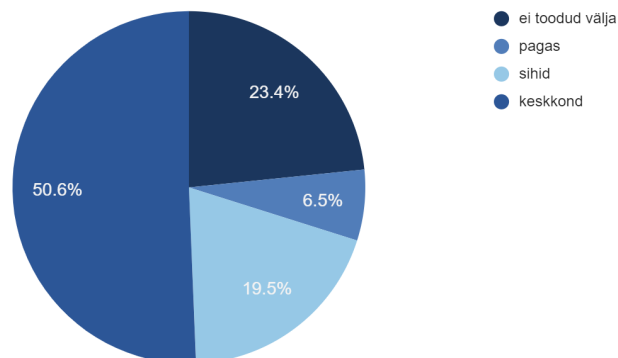
Õppetunnid lasteaedadele üliõpilastega suhtlemisel

Joonis 13.2

Takistavad tegurid vabatahtlike kaasamisel

Joonis 14

Analüüsid asutuste kirjeldatud takistavaid tegureid (vt Joonis 14) esitati vabavastuseline küsimus, mille vastused kodeeriti tuginevalt tegevusvõimekuse mudelile kolme kategooriasse: pagas, sihid ja keskkond (vt Leijen, Pedaste ja Lepp, 2020).

Pagasi kategoorias osutusid takistuseks usaldusliku suhte puudumine, üliõpilaste ebakindlus ning väike või olematu kogemus. Takistusena märgiti ka puudulikku keeleoskust.

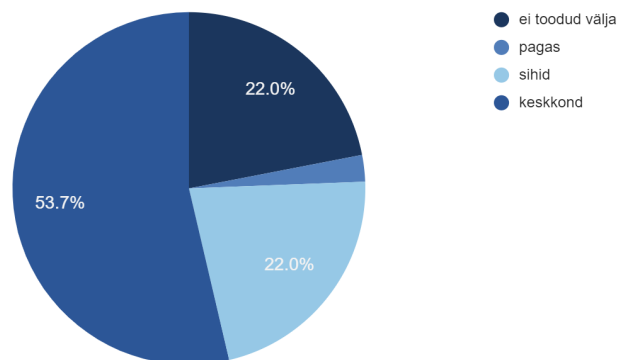
Sihtide osas mainiti peamiselt nii vabatahtlike kui ka haridusasutuste erinevaid ootusi ja koostöövalmidust. Toodi välja ka mõne vabatahtliku madal motivatsioon abi pakkuda ning takistusena nähti ka seda kui üliõpilane eelistas õppetöös osalemist abistamise asemel.

Suurem osa välja toodud takistavaid tegureid kuulusid aga keskkonna kategooria alla. Nii nagu üliõpilasedki, leidsid ka asutuste esindajad, et keeruline oli abistamiseks ühise aja leidmine. Probleemiks osutus ka abivajajate asukoht - abipakkujad ei olnud valmis füüsiliselt minema kaugele oma elu- ja/või õppimiskohast.

Märgiti ka kollektiivi oskamatus vabatahtlikke efektiivselt kaasata. Vabatahtlike kaasamist mõjutas muidugi ka ebakindel ja kiiresti muutuv olukord ning piirangud seoses viiruse levikuga.

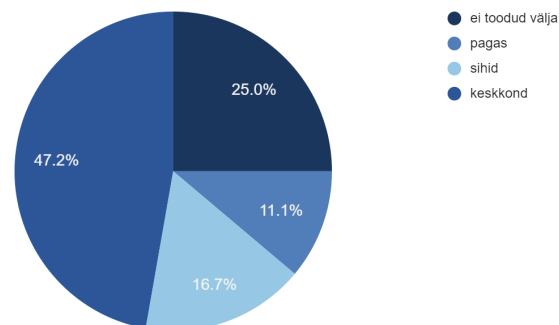
Takistavad tegurid vabatahtlike kaasamisel (koolid)

Joonis 14.1

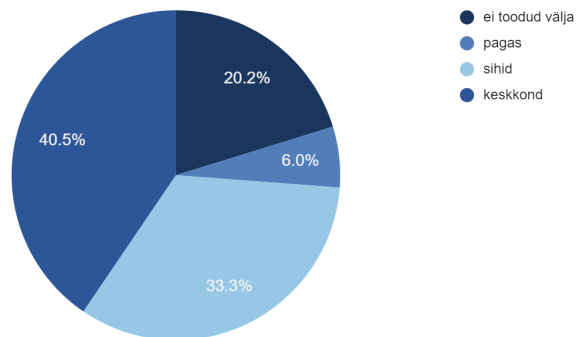

Takistavad tegurid vabatahtlike kaasamisel (lasteaiad)

Joonis 14.2

Soodustavad tegurid vabatahtlike kaasamisel
Joonis 15

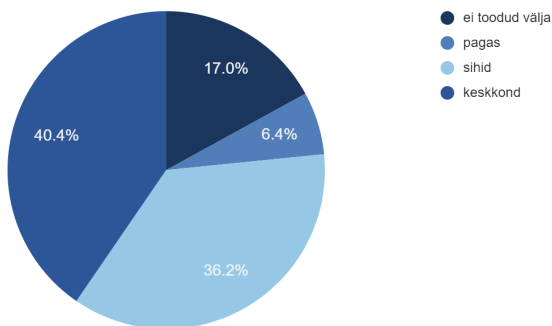

Analüüsides asutuste välja toodud soodustavaid tegureid (vt [Joonis 15](#)) esitati vabavastuseline küsimus, mille vastused kodeeriti tuginevalt tegevusvõimekuse mudelile kolme eelmainitud kategooriasse (vt Leijen, Pedaste ja Lepp, 2020).

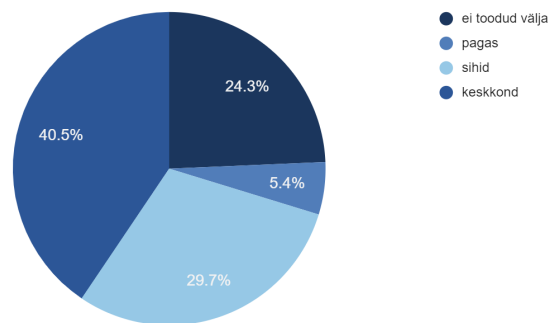
Vabatahtlike kaasamist toetavaks peeti pagasi kategoorias peamiselt seda, kui üliõpilasel oli varasem kogemus klassi ees, vastavad akadeemilised teadmised ning välja toodi ka üliõpilaste avatus ja varasem kokkupuude konkreetse haridusasutusega.

Sihtide kategoorias toodi välja peamiselt üliõpilaste missioonitunnet ning kõigi osapoolte motiveeritust vastavalt abi anda (üliõpilased) ning seda vastu võtta (õpilased, vanemad, asutused ja nende personal). Keskkonda iseloomustavaid tegureid oli ka selle küsimuse puhul kõige rohkem. Kultuurilise keskkonna alamkategooria all nimetati õpetajapoolset valmisolekut ning õpilaste avatust uue tulija suhtes. Struktuurilise keskkonna raames tõid küsimustikule vastajad välja asjaajamise operatiivsuse ning toimiva süsteemse koostöö ülikoolidega. Materiaalse keskkonna soodustavate teguritena nimetati rahaliste lisakulutuste puudumist ning kaasa aitavaks hinnati ka logistiliselt mugav asukoht ning vabatahtliku paindlik graafik.

Soodustavad tegurid vabatahtlike kaasamisel (koolid)
Joonis 15.1

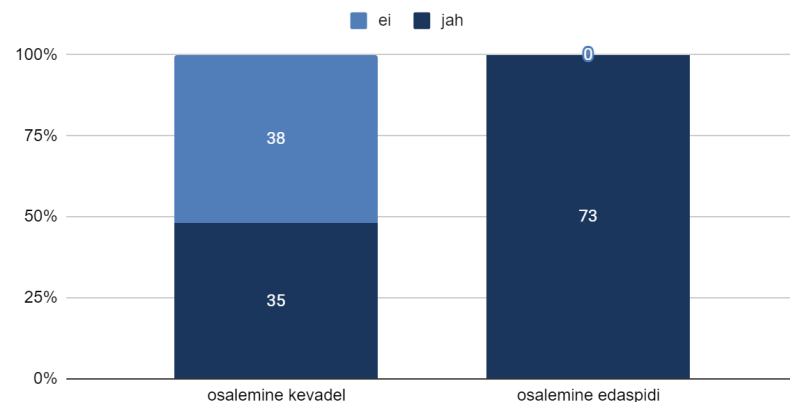

Soodustavad tegurid vabatahtlike kaasamisel (lasteaiad)
Joonis 15.2

Varasem ja edaspidi programmis osalemine

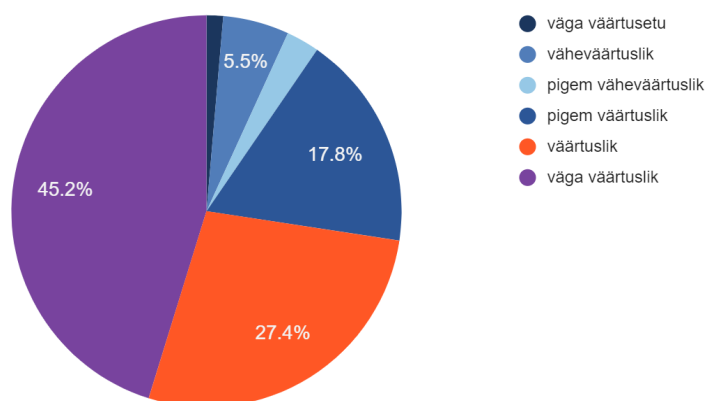
Joonis 16

Asutustelt uuriti ka kas nad olid varasemalt programmis osalenud ning milline on nende huvi jätkamise osas (vt [Joonis 16](#)). On märkimisväärne, et kõik küsitlusele vastanud asutuste esindajad märkisid, et soovivad programmi jätkumise korral koostööga jätkata - see trend iseloomustab selgelt kriisi pikaajalist mõju ning abivajaduse püsivust.

Programmis saadud kogemuse väärtus

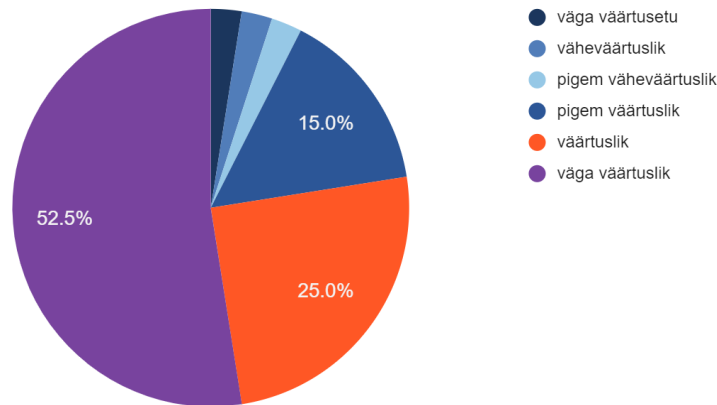
Joonis 17

Kõrvaloleval diagrammil (vt [Joonis 17](#)) on näha, mil määral pidasid asutused programmis osalemise kogemust väärtuslikuks. Üle 90% küsitluses osalenud asutustest hindas kogemust positiivselt ehk *pigem väärtuslikuks*, *väärtuslikuks* või *väga väärtuslikuks*.

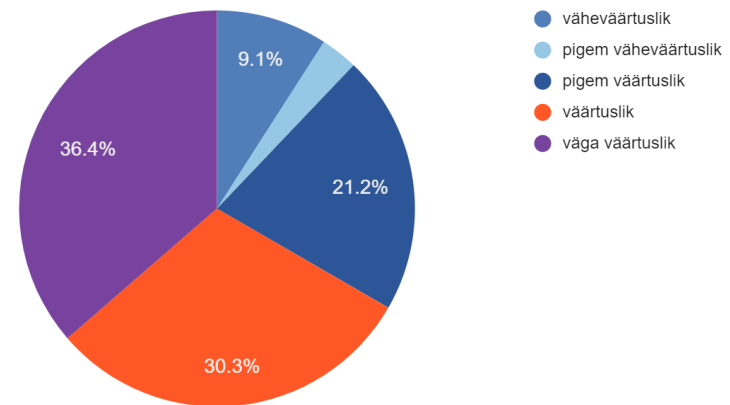
Programmis saadud kogemuse väärtus (koolid)

Joonis 17.1

Programmis saadud kogemuse väärtus (lasteaiad)

Joonis 17.2

Lisaks eelnevale paluti vastajatel välja tuua huvitavaid kogemusi või seiku vabatahtliku tööst. Järgnevalt on toodud kõik koolide ja lasteaedade vastused:

- Meil on olnud väga tore koostöö X-iga, kes algul oli veidi arglik ja tagasihoidlik, kuid nüüd on ta juba tööd teinud mitmetes rühmades ning saanud väga hästi hakkama, saanud laste ja töötajatega hea kontakti. Ta on olnud väga paindlik ka ajagraafiku osas.
- Tahan tänada selle võimaluse eest.
- Üliõpilastele endale väga meeldis lastega töö.
- Õpetajatelt olen saanud väga palju positiivset tagasisidet.
- Pigem ettepanek: praegu on liiga palju segadusttekitavaid kirjavahetusi, teen ettepaneku, et vabatahtlikud annavad ülikoolis teada, millises asutuses nad soovivad abistada ja seejärel võtavad ka ise asutusega ühendust. Praegu on nii, et mulle saadetakse koordinaatori poolt kiri, et vabatahtlikud soovivad osaleda programmis ja siis kirjutan neile ise, mispeale nad tihti ütlevad, et ei soovi abistamisel osaleda (tihti jääb arusaamatuks, kas ei soovi meie majas, üleüldse aine raames või muu põhjus). Pigem võiks meiega ühenduda tudengid, kes päriselt soovivadki meie majja tulla. Jääks palju tarbetuid kirjavahetusi ära.
- Soovin väga kiita head koostööd X-iga, kes on olnud meile viimasel ajal suureks abiks. Ääretult tore ja hakkaja tudeng! Õnnelikud on need, kes on kunagi tema kolleegid! Särasilmne, julge, kohusetundlik, aktiivne ja abivalmis. Aitäh!

- Kaasasime X-i kõigisse oma tegemistesse. Väga tore oli kuulata personali jõulupeol, kui ta pakki lunastas, kuidas ta oma kirjutatud laulu esitas. :)
- Väga sujuv õppetöö ja kiirelt teemasse ning tegevustesse kaasaminemine. Lapsed pärisid, et millal see õpetaja jälle meie juurde tuleb? Sõbralik, asjalik, avatud ja väga hea suhtleja. Teised õpetajad said kiiresti temaga töise kontakti.
- Seika ei ole, kuid kuna vajasime abi kõige raskemate puuetega laste rühma, siis kartsime, et noor tudeng, esmakursuslane, ehk ära või kardab, kuid meie lasteaia käinud X, vähe sellest, et ei näinud ühtki probleemi, kiitsid temaga töötanud õpetajad ja muu personal väga tema tegutsemistahet ja -rõõmu. Kindlasti väärt tulevane õpetaja.
- Vabatahtlik sai hea kontakti erivajadusega lastega, kes väga võõraid omaks ei võta.
- Esitasime taotluse aga ei saanud vastust, seega on raske vastata.
- ootame väga meie lasteaeda ka üliõpilasi
- lihtsam oleks kaasata näiteks vabatahtlikke, kes on lasteaia praktikal käinud
- Tore on see, et üliõpilased on valmis katsetama ja proovima. Õpe on ülikoolis väga hea. Loodan, et mõni neist läheb ka õpetajaks.
- Mul on ainult tänu- ja kiidusõnad! Olen väga rahul, et mul õnnestus maakohta saada tublisid, motiveeritud vabatahtlikke! Õppisin neid päev-päevalt paremini rakendama ja loodan, et ka nemad said kogemusi meie asutusest.
- Kiidan noori muutumiskiiruse ja -oskuse eest! Neil olid ka tublid digioskused, mis andsid lisaoskusi meie kollektiivilegi.
- Väga hindan "kõrvaltpilku" asutusele - olles ise kogu aeg samade inimeste keskel samades tingimustes, on hea saada hoopiski teistsugust tagasisidet justkui "raamist väljas" nägemist. Ja üks lõbus seik veel - meil on ligi 20 aastat olnud probleem trepikojast koridori sisenemisel - see on kitsas trepimade, mis on ohtlik, aga kuna tegemist on tuletõkke uksega, siis seda rasket ust avades ja sulgedes oleme elanud pikka aega. Aga nüüd, tänu vabatahtlikule, kes märkas seda ohtlikku olukorda, on meil magnetiga tuletõkke uks :) Nii, et see kõrvalt vaade on ülioluline.
- Kiita soovin veel ka vabatahtlike lisaülesannete eest (õpilasesinduse juhendamine, kooliürituste korraldamine ja õpilasprojekti eestvedamine jne) mida jõuti teha õpilaste ja laste vahetu toetamise kõrvalt.
- Mina isiklikult sooviksin väga, et taoline võimalus oleks soovijatel alati olemas, kasvõi vaba aiena vms kõrgkoolis. Usun, et ka vabatahtlikele on koolikogemus kasulik, sest "nüüd ma enam ei karda lapsi" näitab väga olulist muutust vabatahtlike maailmapildis
- Kes soovib osaleda, see leiab ka tee koolini
- Leidsime tudengi, kes oli valmis ka kohe päristunde andma. Tulid oma vilistlased, mis on hästi tore.
- Üliõpilane tegeles 1.kl lapsega, kes kooli tulles tundis kindlalt 4 tähte, 1,5 kuud ja tänaseks saab laps veerides lugemisega hakkama. Väga hea töö! Laps ootab kohtumisi!
- Asutuse juhina olen ülimalt rahul vabatahtliku üliõpilase panusega ja suhtlemiskultuuriga ning professionaalsusega ja püüdlustega anda endast parima. Juhuse tahtel ja erinevate asjaolude kokkulangemisel kutsusime üliõpilast meile abiks lasteaia õpetajale tema assistendi pikaajalise haigestumisperioodi ajal. Seejärel kutsusime üliõpilast asendama kehalise kasvatuse

õpetajat, sest meie enda õpetaja lõpetas ootamatult töösuhte ja pidime kiirelt leidma lahenduse. Läbirääkimistel selgus, et üliõpilane omandab eriala, mille järele on meie koolis veel suurem vajadus ehk psühholoogi eriala. Ajutiselt osaliselt kehalise kasvatus õpetaja ülesandeid täites ja õpilasi, vanemaid ning õpetajaid nõustades, kujunes väga tulemuslik koostöö, mille järgmise sammuna ootame üliõpilast enda meeskonna ridadesse esialgu HEV-koordinaatori ja õpilasnõustaja rollis ning üliõpilase õpingute lõppedes psühholoogina. Meie koostöö algus polnud juhuslik, vaid teadlik ning usk sellesse, et leiame vabatahtlike seast pärlid, on viinud meid tõhusa ja edasi toimiva koostööni.

- Meie tudeng sai väga hea kontakti õpilasega, kes oli kooli jaoks sisuliselt "kadunud hingede" nimekirjas. Noormees tegi kogu juunikuud tudengi toetusel täiendavat õppetööd ja suutis lõpetada klassi.
- Mõlemad neid haakusid kohe ja mis kõige olulisem, nad said hea kontakti meie õpilastega.
- Oli lihtsalt meeldiv koostöö ja vettpidavad kokkulepped.
- Tahan tunnustada ülikoole ja üliõpilasi, kes hea meelega olid nõus appi tulema ja toetama koole!
- Üliõpilased tegid ka mängustatud õppetunde.
- Selle aasta tudeng X on fantastiline, tema õpilased on enesekindlamad ja saavad aru õppimise põhimõttest. Vahel peab kooli- ja koduväline inimene õpilastele rääkima sama juttu kui õpetaja ja elu ongi ilusam.
- Minu vabatahtlik saab kenasti klassiga hakkama. Seepärast on mõlemapoolselt kasulik lasta tal ka ise tunde anda (nt õpetaja on koolitusel - vabatahtlik saab nõu pingevara / mitte jälgitava kogemuse klassiga töötamiseks). Õpetaja saab murelt koolitusele pühenduda (tunnid oleme eelnevalt koos planeerinud, vabatahtlik üliõpilane saab aga praktilise kogemuse).
- Õpilased on üldiselt väga tänulikud ja hindavad seda võimalust väga.
- Meie koolis oli ühes peres kaks poissi, kes otsustasid oma ettevõtlikkust üles näidata nii, et püüdsid vabatahtlikule omaalgatuslikult selgeks teha, et nad ei vaja abi. See "ettevõtlik" toiming sai muidugi peatatud tänu tudengi osavõtlikkusele ja poisid jätkasid õpinguid tudengi toel.
- Ühes eesti keelt mitte kõnelevas peres said tuge erinevas vanuses viis last ja pere oli väga tänulik sellele võimalusele.
- Tudeng oskas väga hästi õpilast aidata.
- Vahel ei olegi oluline, kas tudengi õpitav eriala ühtib koolis vajatuga. Meie koolis oli ülitubli õpetaja, kelle eriala oli meie koolis mitteõpitav võõrkeel, aga klassiõpetaja oli temaga väga rahul ja ka tudeng jäi rahule ning soovis ka edaspidi tulla appi. Kahjuks sel korral tal ei olnud võimalik tulla.

Kasutatud kirjandus

Leijen, Ä., Pedaste, M., & Lepp, L. (2020). Teacher agency following the ecological model: How it is achieved and how it could be strengthened by different types of reflection. *British Journal of Educational Studies*, 68(3), 295-310.

<https://doi.org/10.1080/00071005.2019.1672855>